

Slom Turaka pod Bećom daje Lici nova poleta. Pop Marko Mešić ustaje na Turke, ali bečki dvor podlo trguje s Likom. Prevara je u vojničku krajinu... Vijekovi su prohujali, dok je lički orao s vrha timora zaklikao radosno pozdravljući narodnu slobodu.

Velebitsko gorje obiluje mnogim prirodnim ljepotama. Nebrojeni su usponi i visovi, koji svaki za sebe ima poseban čar. Nažalost, prostor ove knjige ne dopušta nam da se Velebitom pozabavimo onako opširno, kao što to zaslужuje. Najveličanstveniji prodror u području Velebita je torrent Velike Paklenice, iznad koje se pod Manitim Kukom u visini od 560 m nalazi lijepa i veoma zanimljiva spilja Manita Peć (duga 200 m), koja ima više dvorana s lijepim sigama. Nedaleko od ove je druga spilja Veli Sklop, duga 40 m, s neobično lijepim i zanimljivim sigama. Do ovih špilja najbolji je pristup iz Starigrada ($2\frac{1}{2}$ s. hoda). Između Velike i Male Paklenice, južno od Grabovih Dolina, nalazi se spilja Jama vodarica, duga 240 m, s krasnim skupinama siga (4— $4\frac{1}{2}$ s. hoda iz Starigrada). U Manitoj Peći i jami Vodarici ima dobre pitke vode. Zanimljivi su usponi s lijepim vidicima: na Mali Rajinac 1699 m, Veliki Kozjak 1620 m, Rožanski vrh 1638 m, Jelovac 1602 m, Segestin 1658 m, Opaljenik 1368 m, Budim Vrh 1208 m, Velebitsku Plješevicu 1653 m, Zalovačko bilo 1630 m, itd. Divni su pogledi od Sv. Brda na prodror Male Paklenice, na fjord Zavraticu kod Jablanca, na Obrovac i dolinu rijeke Zrmanje itd.

Velebit obiluje krasnim kamenim skupinama, koje se susreću na svakom koraku i odlikuju se originalnošću oblika. Hrvatsko planinarsko društvo ima na Velebitu velik broj planinarskih domova. (Vidi pod »Plan. domovi HPD«).

Glavni su Velebitski putovi: Senj—Žuta Lokva preko previje Vratnik 698 m; Sv. Juraj—Prasno—Otočac preko previje Oltari 937 m; Jablanac—Košinj preko previje Velikog Al-

Velebit

*Anić Kuk nad
Uel. Paklenicom*

*Anić Kuk
au dessus de la
Velika Paklenica*

*Anić Kuk über
Uelika Paklenica*